

Sygn. akt III PK 9/18

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa K. S.

przeciwko P. S.

o zadośćuczynienie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 14 listopada 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 27 lutego 2017 r., sygn. akt III APa (...),

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**

**2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym;**

**3. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w (...)) na rzecz adwokata J. L. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, podwyższoną o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług.**

### UZASADNIENIE

Powód K. S. wniósł o zasądzenie od byłego pracodawcy P. S. kwoty 350.000 zł tytułem zadośćuczynienia za utratę zdrowia w związku z wykonywaniem pracy nieobjętej zakresem czynności wynikających z zawartej umowy o pracę.

Wyrokiem z dnia 7 kwietnia Sąd Okręgowy w K. oddalił powództwo (pkt I), zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.600 zł tytułem części kosztów

zastępstwa procesowego (pkt II); oraz nie obciążył powoda kosztami procesu w pozostałym zakresie (pkt III).

Sąd Apelacyjny w (...) w pkt 1 oddalił apelację powoda od powyższego wyroku; w pkt 2 zasądził od K. S. kwotę 10.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej; w pkt 3 przyznał adwokatowi M.B. od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 1.080 zł powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku powód zarzucił naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść wyroku, mianowicie: 1. art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i 232 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. na skutek dokonania istotnych ustaleń dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności w zakresie oceny stanu zdrowia powoda, jak również braku możliwości przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego w oparciu o zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy, z uwagi na jego ubogość, samodzielnie przez Sąd, w sytuacji, gdy do poczynienia tych ustaleń potrzebne są wiadomości specjalne, a wskazywane okoliczności są na tyle istotne dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, iż niezależnie od braku skonkretyzowanego wniosku procesowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, w sprawie występuje potrzeba zbadania kwestii wymagających wiadomości specjalnych, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia art. 6 k.c., w zakresie zasad rozkładu ciężaru dowodu.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej z uwagi na wystąpienie uchybień, które miały wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia oraz podniesione zarzuty. Z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego jednoznacznie wynika, iż dla dokonania ustaleń, dla których poczynienia niezbędna jest wiedza specjalistyczna, istnieje konieczność przeprowadzenia przez Sąd dowodu z opinii właściwego biegłego, nawet w sytuacji, gdy Sąd ma w danej dziedzinie odpowiednie kwalifikacje merytoryczne, w tym również w sytuacji braku zgłoszenia (lub zgłoszenia wadliwego) wniosku o przeprowadzanie dowodu z opinii biegłego przez stronę lub zawodowego pełnomocnika. W niniejszej sprawie okoliczność dotycząca

stanu zdrowia powoda, rodzaju schorzeń i ich kwalifikacji, jak również możliwości wydania przez biegłego opinii w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia istoty sprawy. W podanej materii skarżący odwołał się do uzasadnienia skargi kasacyjnej oraz przepisów wskazanych jako podstawa skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze, powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd drugiej instancji. Ponadto, działając z ostrożności procesowej, wniósł o zastosowanie dobrodziejstwa przepisu art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. i nieobciążanie powoda kosztami postępowania, ze względu na jego szczególnie trudną sytuację osobistą; a także o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Pozwany w odpowiedzi na skargę wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, iż skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.), powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi w niniejszej sprawie do rozpoznania nie zawiera zaś żadnych argumentów na poparcie twierdzenia o jej

oczywistej zasadności, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”. Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Nie spełnia tego wymagania stwierdzenie, że skarga kasacyjna jest uzasadniona, „z uwagi na wystąpienie uchybień, które miały wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia oraz podniesione zarzuty”, bo „z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego jednoznacznie wynika, iż dla dokonania ustaleń, dla których poczynienia niezbędna jest wiedza specjalistyczna, istnieje konieczność przeprowadzania przez Sąd dowodu z opinii właściwego biegłego, nawet w sytuacji, gdy Sąd ma w danej dziedzinie odpowiednie kwalifikacje merytoryczne, w tym również w sytuacji braku zgłoszenia (lub zgłoszenia wadliwego) wniosku o przeprowadzanie dowodu z opinii biegłego przez stronę lub zawodowego pełnomocnika”. Z takich zarzutów nie wynika nawet, jakie przepisy prawa i w jaki sposób miałyby naruszyć Sąd Apelacyjny, a tym bardziej, czy i jaki wpływ na rozstrzygnięcie miałyby ich ewentualne naruszenie. Naruszenie przepisów prawa procesowego tylko wówczas może zaś stanowić skuteczną podstawę kasacyjną, gdy wykazany zostanie jego wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Przez taki wpływ należy rozumieć nie tylko, że dane uchybienia bezpośrednio lub pośrednio miały lub mogły mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, ale i że były tego rodzaju lub wystąpiły w takim natężeniu, iż ukształtowały lub mogły ukształtować treść zaskarżonego orzeczenia (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, niepublikowany), a takiego wyводу ewidentnie w treści wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania doszukać się nie można, bowiem całkowicie niewystarczające jest jedyne w tym zakresie stwierdzenie, że „w

niniejszej sprawie okoliczność dotycząca stanu zdrowia powoda, rodzaju schorzeń i ich kwalifikacji, jak również możliwości wydania przez biegłego opinii w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia istoty sprawy”. Podstawy skargi kasacyjnej nie podlegają badaniu na tym etapie postępowania przed Sądem Najwyższym, w związku z czym o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw, co w konsekwencji oznacza, iż skarżący nie uzasadnił swojego wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi z uwagi na występowanie tej przesłanki „przedsądu”.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. należało postanowić jak w pkt 1 sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego pozwanego w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie art. 398<sup>21</sup> w związku z art. 108 § 1 w związku z art. 98 i art. 99 k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265), nie znajdując podstaw do uwzględnienia wniosku skarżącego o nieobciążanie go kosztami postępowania z przyczyn analogicznych jak wskazane w uzasadnieniu wyroku Sądu pierwszej instancji (pkt 2 sentencji).

O kosztach reprezentacji powoda z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 15 ust. 1 pkt 2 w związku z § 8 pkt 7 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714 ze zm.) – pkt 3 sentencji.